

Politeckn.
1875

HAND-BOK

INNEHÅLLANDE

UNDERRÄTTELSE OCH UPPLYSNINGAR

OM

RESAN TILL AMERIKA

MED

Elder Dempster

ROYAL MAIL TWIN-SCREW STEAMERS.)

J. E. LUNDBERGS BOKTR.

1962?

Ur KB:s samlingar

Digitaliserad år 2013

National Library
of Sweden

Poliet ekn.

HAND-BOK

INNEHÅLLANDE

UNDERRÄTTELSE OCH UPPLYSNINGAR

OM

RESAN TILL AMERIKA

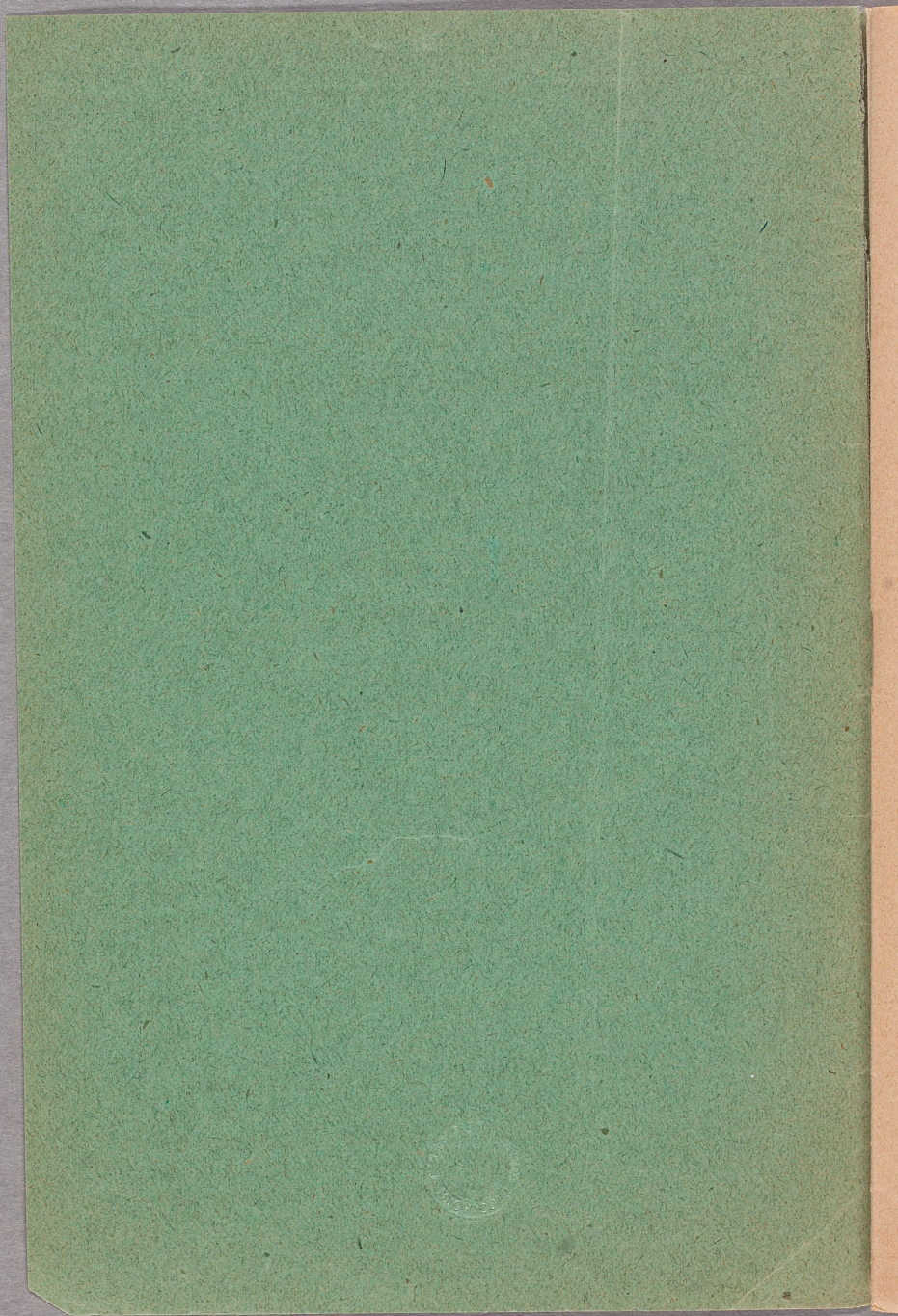
MED

Elder Dempster

BEAVER LINIENS

KONGL. DUBBELPROPELLER-POSTÅNGARE

(ELDER DEMPSTER BEAVER LINE
ROYAL MAIL TWIN-SCREW STEAMERS.)

Handbok
innehållande
Underrättelser och Upplysningar
om resan till Amerika
med
Elder Dempster
Beaver Liniens
Kongl. Dubbelpropeller-Postångare
(Elder, Dempster & Co:s Beaver Line Royal Mail
Twin-Screw Steamers).

Denna beskrifning öfver resan till Amerika grundar sig på en mängd dels muntliga dels skriftliga underrättelser och upplysningar, som jag själf från olika håll därom erhållit, således på uppgifter, som blifvit meddelade mig.

Var god observera i hufvudsak följande:
1) att denna Linie eller, rättare sagdt, den kapitalstarka rederifirman **Elder, Dempster & Co.**, som numera eger denna Linie, innehar en sådan själfständig, oberoende ställning, att

den för närvarande icke tillhör och icke står i förbindelse med de Linier, som bilda den s. k. »Ocean-Trusten», ej håller med de Linier, som bilda den s. k. »Konferensen» d. v. s. den »Ring» eller Prisförening, som finnes mellan andra Linier, hvilka sins emellan genom kontrakt öfverenskommit om att hålla uppe **höga priser** å biljetter till Amerika.

2) att *denna Linie*, emedan den i nyssnämnda afseende icke är bunden genom något kontrakt med andra Linier, *kan*, såsom en naturlig följd däraf — och detta till stor fördel för den Amerikaresande allmänheten — **lämna ett betydligt billigare biljettpris**, än hvad andra Linier kunna — på grund af den dem emellan gjorda bindande öfverenskommelsen:

3) att, då, såsom sagdt, detta förhållande är till stor fördel just för den Amerikaresande allmänheten, som därigenom sättes i gynnsamt tillfälle att få en icke blott **god** utan äfven på samma gång *mycket billigare* öfverresa, *denna allmänhet* också kan och bör begagna sig däraf och välja sin resa med *denna Linie*;

4) att *denna Linies* största post- och passagerareångare äro i storlek från 12,000 upp till 18,000 tons dräktighet, hafva *Dubbla Propellrar* samt äfven i Tredje Klass *Slutna Hytter* för 2, 4 till 6 passagerare i hvarje hytt;

5) att *denna Linies* nyssnämnda största post- och passagerareångare äro **alldeles nybyggda** under åren 1900—1902, erbjudande alltså **den största säkerhet** och **de mest tidsenliga bekvämligheter** för passagerare;

6) att *denna Linies* passagerare behöfva vistas i Liverpool **blott 1 dag**;

7) att med *denna Linie* hela resan från Göteborg (observera! från Göteborg) till Amerika kan göras på endast omkring **10 till 12 dagar**;

8) att på *denna Linie* kosten är god, behandlingen human och bemötandet vänligt;

9) att de många bifogade *bref, intyg och rekommendationer*, som gifvits af hundratals afresta svenska passagerare, **tydligt bestyrka detta**, nämligen att de funnit sig fullt nöjda och belåtna med sin resa på *denna Linie*.

 Var god genomläs noga denna bifogade mängd bref eller intyg, som jag fått från hundratals svenska passagerare, hvilka rest med och rekommendera denna Linie. Jag ber få fästa Eder synnerliga uppmärksamhet på dessa berömmande intyg från så många afresta landsmän, hvilka intyg tala för sig själfva, och hvaraf Ni kan vara öfvertygad om, att en god resa kan fås på denna Linie. Originalbrefven till dessa intyg finnas till påseende och bekräftande å mitt kontor.

Som det för blifvande passagerare med **Elder Dempster Beaver Linien** torde vara af intresse att få veta något mera om densammas ställning och ångbåtsflotta, må här vidare meddelas:

Denna ångbåtslinie, som år 1899 genom köp öfvergick till dess nuvarande **nya egare**, utgör endast en del af den flotta, som eges eller kontrolleras af den ansedda, världsbekanta rederifirman **Elder, Dempster & Co.** i Liverpool, ett af de äldsta, största och mest inflytelserika bolag i England. Denna firma drifver därjämte en storartad handels- och fabriksrörelse, eger väldiga plantager för bomulls-, socker- och tobaksodling samt en del andra industriella anläggningar, grufvor o. d. hufvudsakligen i **Vestafrika**, på **Kanarieöarne** och i **Vestindien**, men äfven i öfriga trakter af **Afrika, Amerika och Kanada**. Firman har t. ex. egna banker, egna kolgrufvor, egna turisthoteller o. s. v.

Den flotta, som **Elder, Dempster & Co.** eger

eller har under sin ledning och kontroll, räknar för närvarande ett antal af **153** större och mindre **oceanångare** om tillsammans cirka **750,000** tons dräktighet. Om det jättelika i dessa siffror får man ett begrepp, då, enligt de allra senast offentliggjorda, officiella statistiska uppgifter, det har blifvit konstateradt, att **Elder, Dempster & Co.** är till antalet oceanångare **det största enskilda ångbåtsbolag i världen**, och i sammanlagdt tonnage det **första** i ordningen i storlek bland Englands alla ångbåtsbolag, men det **tredje** i ordningen bland **hela världens**. Och det är att märka, att detta väldiga antal ångare äro byggda och användas endast för den fredliga handeln och samfärdseln mellan jordens olika nationer, för att tjäna mänskligheten till nytta.

Detta bolag, *Elder, Dempster & Co.*, kan, om det gäller och behöfs, med lätthet fullgöra äfven ett sådant uppdrag som t. ex. det att för regeringens räkning — något som vid vissa tillfällen i Englands historia också visat sig inträffa — inom **loppet af några veckor**, från en **världsdel** till en **annan**, förflytta en armékår af **30,000** man med full utrustning och tillbehör!

Elder, Dempster & Co:s flaggor — de äro tre — svaja i hvarje mera betydande hamn i **Europa, Nordamerika, Sydamerika, Afrika, Asien och Australien**, och dess flottor genomkorsa världshafven i alla riktningar. Detta bolag sysselsätter direkt i sin tjänst inalles omkring **35,000** människor, inberäknadt dels alla ångbåtsbesättningarna (kaptener, officerare, läkare, uppbördsmän, maskinister, eldare, matroser, kockar, stewarter o. s. v.) dels all firmans personal på land (kontorister, teknici, ingeniörer, värkstads-, dock- och stufveriarbetare, fabriks- och plantagearbetare o. s. v.)

Af *Elder, Dempster & Co:s* flotta af **153** ångare gå ungefär ett **10-tal** på Elder Dempster Beaver Linien i post- och passageraretraden på **Nordamerika**; **5** ångare upprätthålla post- och passagerareförbindelsen

med Vestindien; omkring 60 ångare gå i post- och passageraretraden på Afrika (hufvudsakligen hela Vest-Afrika, men delvis äfven Sydafrika och Ostafrika); ett 20-tal ångare äro förhyrda till Engelska Regeringen såsom transportfartyg; och de öfriga cirka 60 ångarne användas i olika frakttrader mellan de olika världsdelarne (mestadels Europa, Afrika, Nordamerika och Sydamerika).

Ångares Namn:	Storlek i Tons
Lake Nepigon (under byggnad, Dubbelpropeller-Postångare på Elder Dempster Beaver Linien)	— —
Lake Saint Clair (under byggnad, Dubbelpropeller-Postångare på Elder Dempster Beaver Linien)	— —
Lake Winnipeg (under byggnad, Dubbelpropeller-Postångare på Elder Dempster Beaver Linien)	— —
Lake Manitoba (nybyggd under åren 1900—1901, Dubbelpropeller-Postångare på Elder Dempster Beaver Linien)	18,000
Lake Michigan (nybyggd under åren 1901—1902, Dubbelpropeller-Postångare på Elder Dempster Beaver Linien)	18,000
Lake Champlain (nybyggd under åren 1899—1900, Dubbelpropeller-Postångare på Elder Dempster Beaver Linien)	12,800
Lake Erie (nybyggd under åren 1899—1900, Dubbelpropeller-Postångare på Elder Dempster Beaver Linien)	12,800
Lake Megantic (ny och i början af år 1900 nästan helt och hållet ombyggd Postångare på Elder Dempster Beaver Linien)	10,000
Lake Simcoe (ny och i början af år 1901 nästan helt och hållet ombyggd Postångare på Elder Dempster Beaver Linien)	10,000
Lake Ontario (byggd år 1888, ombyggd år 1900, Postångare på Elder Dempster Beaver Linien)	8,000
Lake Superior (byggd år 1884, tills vidare Postångare på Elder Dempster Beaver Linien)	5,500
Lake Huron (byggd år 1881, tills vidare på Elder Dempster Beaver Linien)	5,000

Ångares Namn:	Storlek i Tons:
<i>Mount Temple</i> (nybyggd år 1901, har Dubbel-Propeller)	18,000
<i>Montfort</i> (nybyggd år 1898, har Dubbel-Propeller) ...	12,500
<i>Montreal</i> (nybyggd år 1900, har Dubbel-Propeller) ...	12,500
<i>Montmorency</i> (nybyggd år 1900, har Dubbelpropeller)	12,500
<i>Monteagle</i> (nybyggd, har Dubbel-Propeller) ...	12,500
<i>Monterey</i> (nybyggd, har Dubbel-Propeller) ...	12,500
<i>Montrose</i> (nybyggd år 1897, har Dubbel-Propeller) ...	12,500
<i>Montezuma</i> (nybyggd, har Dubbel-Propeller) ...	12,500
<i>Milwaukee</i> (nybyggd, har Dubbel-Propeller) ...	12,500
<i>Monmouth</i> (nybyggd år 1900, har Dubbel-Propeller) ...	10,000
<i>Monarch</i> (nybyggd, har Dubbel-Propeller) ...	10,000
<i>Montenegro</i> (nybyggd, har Dubbel-Propeller) ...	10,000
<i>Mount Royal</i> (nybyggd, har Dubbel-Propeller)...	10,000
<i>Merrimac</i> (nybyggd, har Dubbel-Propeller) ...	10,000
<i>Montclair</i> (nybyggd, har Dubbel-Propeller) ...	10,000
<i>Montauk</i> (nybyggd, har Dubbel-Propeller) ...	10,000
<i>Montcalm</i> (nybyggd, har Dubbel-Propeller) ...	10,000
<i>Montpelier</i> (nybyggd, har Dubbel-Propeller) ...	10,000
<i>Port Royal</i> ...	7,000
<i>Port Maria</i> ...	7,000
<i>Port Morant</i> ...	7,000
<i>Port Antonio</i> ...	7,000

Ångares Namn:	Storlek i Tons:
<i>Abeokuta</i> (ny) ...	7,000
<i>Boulama</i> (ny) ...	7,000
<i>Sangara</i> (ny) ...	7,000
<i>Adansi</i> (ny)...	7,000
<i>Nyanga</i> (ny) ...	7,000
<i>Egwanga</i> (ny) ...	7,000
<i>Burutu</i> (ny)...	7,000
<i>Kano</i> (ny) ...	7,000
<i>Nigeria</i> (ny) ...	7,000
<i>Haussa</i> (ny) ...	7,000
<i>Ankobra</i> (ny) ...	7,000
<i>Sansu</i> (ny) ...	7,000
<i>Sekondi</i> (ny) ...	7,000
<i>Lusitania</i> ...	6,000
<i>Wassau</i> ...	6,000
<i>Delta</i> (ny) ...	6,000
<i>Degama</i> ...	6,000
<i>Melville</i> ...	6,000
<i>Sobo</i> ...	6,000
<i>Yebba</i> ...	6,000

Ångares Namn:	Storlek i Tons:
<i>Oceano</i> ...	6,000
<i>Bida</i> (ny) ...	6,000
<i>Yola</i> ...	6,000
<i>Egga</i> (ny) ...	6,000
<i>Yoruba</i> ...	6,000
<i>Albertville</i> ...	5,000
<i>Leopoldville</i> ...	5,000
<i>Stanleyville</i> ...	5,000
<i>Anversville</i> ...	5,000
<i>Bruxellesville</i> ...	5,000
<i>Philippeville</i> ...	5,000
<i>Canadian</i> ...	5,000
<i>Fantee</i> ...	5,000
<i>Biafra</i> ...	5,000
<i>Akabo</i> ...	5,000
<i>Elfreda</i> (ny) ...	5,000
<i>Warri</i> (ny) ...	5,000
<i>Tarquah</i> (ny) ...	5,000
<i>Bonny</i> ...	5,000
<i>Etolia</i> ...	5,000

Ångares Namn:	Storlek i Tons:	Ångares Namn:	Storlek i Tons:
Ethiopia...	5,000	Ilaro...	3,000
Bornu...	5,000	Eko...	3,000
Axim...	5,000	Oron...	3,000
Memnon...	5,000	Volta...	3,000
Boma...	5,000	Prah...	3,000
Bakana...	5,000	Perez Galdos...	3,000
Batanga...	5,000	Leon-y-Castillo...	3,000
Knight Bachelor...	5,000	Viera-y-Clavijo...	3,000
Mayumba...	5,000	Europa...	3,000
Banana...	5,000	Benin...	3,000
Strathnevis...	5,000	Teneriffe...	3,000
Bathurst...	5,000	Lagos...	3,000
Palmas...	5,000	Madeira...	3,000
Garth Castle...	5,000	Niger...	3,000
Andoni...	4,000	Nubia...	3,000
Arnage...	4,000	Kameroon...	3,000
Lycia...	4,000	Sherbro...	3,000
Angola...	4,000	Benguela...	3,000
Dahomey...	4,000	Mandingo...	3,000
Ashanti...	4,000	Elmina...	3,000
Roquelle...	4,000	Kongo...	3,000
Monrovia...	4,000	Akassa...	2,000
Accra...	3,000	Kwarra...	2,000
Loanga...	3,000	Ilorin...	2,000
Olenda...	3,000	Llandulas...	2,000
Loanda...	3,000	Whydah...	2,000
Kabenda...	3,000	Ibadan...	2,000
Sokoto...	3,000	Lagoon...	1,000
Susu...	3,000	Forcados...	1,000
Koomassie...	3,000	Dodo...	1,000
Iddo (ny)...	3,000	Ekuro...	1,000

Dessutom ett antal mindre ångare.

Biljettpris. Jag kan för närvarande lämna genomgående biljett för fullvuxen person och gällande för hela resan från *Göteborg* ända fram till t. ex. *Newyork, N. Y.*, för blott.....Kronor; *Boston, Mass.*, för blott.....Kr.; *Chicago, Ill.*, för blott.....Kr.; *S:t Paul* och *Minneapolis* eller *Duluth, Minn.*, för blott.....Kr.; *Winnipeg, Manitoba*, för blott.....Kr. o. s. v.

Genomgående biljett kan hos mig få köpas gällande från Göteborg direkt ända fram till de flesta städer och större järnvägsstationer i Förenta Staterna och Kanada. Var god underrätta mig skyndsamt, till hvilken stad eller järnvägsstation inåt landet i Amerika (antingen i Förenta Staterna eller i Kanada) Ni ämnar resa eller önskar köpa **genomgående** biljett, och sänd mig fullständig och tydlig adress på denna Eder bestämmelseort.

Det biljettpris, jag nu lofvat Er, är absolut bestämdt det allra billigaste jag kan, ty billigare kan jag icke på något vilkor.

I detta biljettpris är inberäknadt äfven kost, hotell, transport af resgods och dylikt, således allt fritt under hela resan från Göteborg ända fram till bestämmelseorten i Amerika, med undantag däraf att under järnvägsresan inne i Amerika passageraren själf håller sig med kost och äfven med hotell, om så skulle ifrågakomma. Äfven sängkläder består fritt.

För barn, allt efter deras olika ålder och äfven något olika per ångbåt och per järnväg, är biljettpriset i allmänhet endast hälften af det för fullvuxna gällande; för dibarn erhålles nästan alldeles kostnadsfri befordran. Barn under 5 år befordras fritt på de Amerikanska järnvägarne.

Familjer eller fullvuxna personer, som skola på resan åtföljas af barn och önska få veta priset för hela familjebiljetten, torde underrätta mig om åldern å hvarje person i familjen (således äfven åldern å hvarje särskildt af barnen), hvarefter jag skall meddela, hvad fulla kostnaden blir för hela familjebiljetten, det allra billigaste jag kan.

För nuvarande lofvade billiga biljettpris ansvaras — endast på det vilkor att handpänningar äro insända eller inbetalade till mig, innan bolaget i Liverpool höjer priserna.

Sådan prishöjning kan väntas snart inträffa. Den, som före sådan prishöjning insändt handpängar,

erhåller därigenom den fördelen att **äfven sedan när som helst få resa för det nuvarande, nu lofvade billiga priset**, samt erhåller genom handpängarne således **säkerhet för**, att prishöjningen **icke** kommer att gälla för **hans** del.

Sedan priset blifvit af bolaget höjdt, och **om** handpängar **icke** blifvit till mig **före** den dagen insända, så måste jag sedan redovisa för det **höjda** priset. Jag tillråder därför att insända handpängar, **ju förr desto bättre**, och icke uppskjuta därmed, tills det är **för sent** att få **det gamla billiga priset**.

Det tros allmänt, att **ovanligt mycket** folk kommer att fortfarande resa till Amerika, icke blott från de Skandinaviska utan äfven från andra länder i Europa. Därför komma platserna på alla Liniernas Atlantångare sannolikt att upptagas af sådana passagerare, som köpa eller beställa biljetter i **förtid**, kanske **flera veckor före** afresan. Och när tillströmningen af passagerare visar sig så stor, att det börjar bli **fullt** på ångarne, så bruka vanligen **alla** Linierna då **höja** sina biljettpriser.

Af detta skäl är det **ganska möjligt** samt till och med **mycket troligt**, att biljettpriserna till Amerika **snart nog** komma att **höjas** på **alla** Linier. Jag skulle därför vilja tillråda Er att **så skyndsamt som möjligt, ju förr desto hållre, till mig insända handpängar**, ifall Ni både vill i tid tillförsäkra Er plats för afresan och äfven vill begagna Er af det **nuvarande**, af mig **nu lofvade billigare priset** för Eder resa **framdeles**. Om Ni alltså insänder handpängar nu snarast möjligt, så får Ni således Er biljett af mig **så billigt**, som jag nu lofvat, och Ni kan sedan afresa **när som helst framdeles**, och Ni **slipper då** att betala det vid tiden för afresan möjligen gällande **högre priset**. Såsom handpängar är det tillräckligt att sända ett **mindre belopp** t. ex **5 eller 10 Kronor** för hvarje person. Jag sänder Er kvitto derpå med omgående post. **Restlikviden** betalas sedan vid afresan från Göteborg.

Beställning af plats. Resan kan företagas i allmänhet **hvilken vecka som helst**, emedan ångare afgår i regel **hvarje Fredag från Göteborg**. Men som mycket folk fortfarande reser till Amerika, så bruka ofta platserna på Postångarne upptagas en eller flera veckor före deras afgång. Därför bör för säkerhetens skull **plats beställas på såväl Nordsjö- som Atlantångaren i god tid, helst ett par eller tre veckor förut, genom insändande till mig af handpängar**, ett mindre belopp t. ex. **5 å 10 kronor** eller så för hvarje enkel biljett och **25 å 50 kronor** eller så för hvarje familjebiljett per 3:dje klass, men något högre belopp per 1:sta och 2:dra klass. Dessa handpängar gälla såsom **förskott å biljettlikviden** och komma naturligtvis biljettköparen alltså till godo, då **restlikviden betalas vid afresan från Göteborg**. Kvitto å insända handpängar skickar jag per omgående post. Fullständig uppgift om passagerares adress, namn och ålder äfvensom om den tid ungefär, då han önskar afresa från Göteborg, samt om klass (1:sta, 2:dra eller 3:dje) och destinationsort, för så vidt allt detta kan på förhand, åtminstone någorlunda, bestämmas, bör också meddelas mig samtidigt med handpängarnes insändande. Den, som önskar resa med **Elder Dempster Beaver Linien**, kan äfven för erhållande af underrättelser om resan samt för beställning af plats och inbetalning af handpängar å biljett vända sig till mina behörigen befullmäktigade agenter i landsorten.

På grund af isynnerhet under **senaste åren** gjorda erfarenheter är det **absolut nödvändigt** att förut beställa plats på ångare genom insändande af ett mindre belopp handpängar, ty, som sagdt, ovanligt mycket folk reser till Amerika, nämligen omkring **Ett Tusen personer** hvarje vecka från Göteborg, så båtarne bruka vara alldeles fulla nästan hvarje gång. Om plats icke beställes förut, så riskerar passagerare att på sin egen bekostnad nödgas ligga öfver och vänta en vecka, tills följande båt afgår.

Passagerare, som ämnar resa långt inåt **Västra** Amerika och ej stanna i **Östra** staterna, gör klokast uti att i **Göteborg** lösa **genomgående** biljett på en gång ända fram till den slutliga bestämmelseorten, emedan han därigenom får järnvägsbiljetten till mycket billigare pris, än som skulle blifva fallet, om han uppskjuter med köpet af densamma, tills han anländer till Amerika. Synnerligast för den, som reser **första** gången till Amerika och är obekant med språket och förhållandena samt har svårt att reda sig där i den främmande storstaden, är nog bäst att genast från resans början vara försedd med **genomgående** biljett.

Turlista. Reservation göres för möjligen skedande förändringar i ångarnes ordinarie turlista, ty sådan ändring kan **någon gång**, liksom vid all ångbåtsfart, inträffa till följd af en eller annan oförutsedd omständighet, krig, ogynsamma väderleksförhållanden eller annat dylikt, som ligger utanför bolagets kontroll. För sådana nödvändiga ändringar i turlistan kan icke ansvaras, hvadan förbehåll göres för sådana eventuella fall. Och enahanda är naturligtvis förhållandet äfven på **alla** andra ångbåtslinier.

Afresan sker från **Göteborg Fredagar kl. 1** middagen med **Wilson-postångaren** — således **samma** båt, med hvilken äfven öfriga **Liniers** passagerare befordras öfver **Nordsjön**. Resan öfver Nordsjön tager blott ett par dagar. Nämda Wilson-postångare anländer alltså till **Hull** i England vanligen **Söndagar**. **Elder Dempster Beaver Liniens** passagerare resa således öfver Nordsjön på **samma** båt, äta af **samma** kost, röna **samma** behandling o. s. v. som **alla** de **andra** Engelska Liniernas passagerare.

Detta är något, som man **först** bör **noga observera**. Dessutom äro de Wilson-postångare, som

gå öfver **Nordsjön** från **Göteborg** *Fredagar*, både de **nyaste och största**. Bäst är därför utan tvifvel att afresa från **Göteborg** en *Fredag*, så har man den fördelen att få göra resan öfver **Nordsjön** med bästa båten, ty **Nordsjön** brukar, som bekant, vanligen vara **besvärligast** i jämförelse med **Atlanten**. Från **Hull** göres resan genom **England** med **järnväg** till **Liverpool**. **Elder Dempster Beaver Liniens** passagerare göra äfven **järnvägsresan** genom **England** på *samma tid* och med *samma bantåg* som de andra **Liniernas** passagerare. Efter ankomsten till **Liverpool** ha **Elder Dempster Beaver Liniens** passagerare ett uppehåll därstädes af **blott 1 dag**. Kost, hotell, transport af resgoods och dylikt är under vistandet i **England** **fritt**, d. v. s. inberäknadt i det i **Göteborg** betalda biljettpriset. Passagerarne få äfven åka **fritt** på bolagets bekostnad i **Liverpool**, d. v. s. vid ankomsten, från järnvägsstationen till hotellet och, vid afresan, från hotellet till ångaren.

Visserligen kan afresan ske från **Göteborg** äfven med **Onsdagsbåtarna**. Men, som förut nämnt, äro **Fredagsbåtarna** (*»Ariosto»* och *»Romeo»*) från **Göteborg** öfver **Nordsjön** både **nyare och större** än de förra.

Atlantångarne. Att få resa med en **ny, stor, snabb och bekväm båt**, icke blott öfver **Nordsjön** utan äfven öfver **Atlanten**, samt att kunna på samma gång få sin **resebiljett likväl för billigt pris**, detta är naturligtvis också ett par viktiga saker, som den resande bör observera. Och äfven i dessa båda afseenden kan **Elder Dempster Beaver Linien** numera tillfredsställa till och med de **allra största** anspråk.

Som denna Linie i slutet af år 1899 blef af Regeringen anförtrord att öfvertaga Postföringen mellan **Liverpool** och **Nordamerika** — Kontraktet

härom med Regeringen öfverflyttades alltså till Elder Dempster Beaver Linien — och på grund häraf kommer att upprätthålla trafiken med *alldeles nybyggda Kongl. Dubbelpropeller-Postångare*, hvardera öfver **12,000 tons**, så kan nämnda Linie numera erbjuda passagerare af alla klasser den **bästa, snabbaste och bekvämaste** öfverresa, som det nu för tiden väl gärna är möjligt och tänkbart kunna få, och till **på samma gång billigaste** gällande biljettpriser. »*Lake Erie*», den första af dessa för Elder Dempster Beaver Linien beställda nya postångarne, löpte af stapeln 21 November 1899, »*Lake Champlain*» löpte af stapeln 31 Mars 1900, »*Lake Manitoba*» löpte af stapeln på våren 1901, och »*Lake Michigan*» väntas blifva färdigbyggd under år 1902. De äro byggda af stål, ha 3 å 4 fullständiga däck, förutom flera andra däck för olika ändamål, fullständig elektrisk belysning o. s. v. samt äro i storlek och snabbhet, i trygghet och bekvämlighet för passagerare och i alla öfriga afseenden obestriddigen bland de mest utmärkta och moderna passagerarefartyg, som vår tids högt uppdrifna skeppsbyggnadskonst kan prestera. De äro utomordentligt praktiskt inredda samt försedda med alla de nyaste uppfinningar för att tillförsäkra högsta möjliga grad af säkerhet, komfort och trefnad. Denna Linies Postångare ha blifvit byggda speciellt för den Atlantiska passageraretraden.

En uppfinning af stor vikt i den moderna Atlantertrafikens historia är **den dubbla propellern**. I stället för endast en propeller hafva denna Linies nu nybyggda, stora Postångare två propellrar, drifna af två **själfständiga maskiner**, som arbeta fullständigt oberoende af hvarandra. Det inses lätt, att denna **förbättring** är af en ofantlig betydelse icke allenast för uppdrifvande af hastigheten utan äfven för åstadkommande af en **absolut säkerhet** på sjön. Ty i händelse af allvarsam skada å den ena maskinen är den andra maskinen med sin propeller tillräcklig för ånga-

rens framdrifvande med något minskad fart, och, om olyckligtvis rodret skulle blifva obrukbart, är fartyget därför icke redlöst, ty genom att slå back med den ena maskinen och framåt med den andra, eller genom att låta den ena propellern gå sakta och den andra med full fart, kan kaptenen vända och fullkomligt styra ångaren äfven utan roder. Postångarne »*Lake Manitoba*», »*Lake Michigan*», »*Lake Champlain*» och »*Lake Erie*» äro alla försedda med dubbla (2) maskiner och dubbla (2) propellrar.

Denna Linies nya Postångare äro äfven försedda med slingerkölar, som ha till ändamål att minska fartygets rullning under sjögång. En följd af dessa ångares jättestorlek är äfven, att de ha en ovanligt stadig gång i alla väder, hvarigenom sjösjukan reduceras till ett minimum.

Resan öfver Atlanten kan med denna Linies nya, stora **Postångare** göras på omkring **6** dagar. Huru lång tid öfverresan tager med de äldre och mindre postångarne, visar följande exempel: De svenska passagerare, som afreste från Göteborg den 31 Januari år 1900, och från Liverpool den 3 Februari med Postångaren »*Lake Superior*», anlände enligt telegram lyckligt till Amerika den 12 Februari på morgonen, alltså efter **11 dagars och 18 timmars resa ända från Göteborg** — och detta, oaktadt resan skedde midt i vintern.

Hvar och en, som förut gjort resan till Amerika, vet ganska väl, att man i allmänhet icke kan på någon Linie göra hela resan ända från Göteborg till Amerika på kortare tid än 10 à 12 dagar. Och då man nu kan göra öfverresan med **Elder Dempster Beaver Linien** på så kort tid, att resan icke göres snabbare med andra Linier, så är detta ett så mycket starkare skäl att välja denna Linie, som man därigenom äfven får sin resa *afsevärdt billigare* och kan inbespara sig rätt mycket pänningar, hvilka kunna användas på nyttigare sätt.

Då, såsom hvar och en kan se, de många passagerare, hvilka den 11 April 1900 reste från Göteborg och öfver Atlanten med denna Linies Postångare »**Lake Megantic**», enligt deras egna gifna intyg och rekommendation voro på det högsta belåtna med sin resa med nämnda båt, så är det väl ganska tydligt och klart, att de passagerare, som för sin resa komma att välja sådana fina Dubbelpropeller-Postångare som »**Lake Manitoba**», »**Lake Michigan**», »**Lake Champlain**» & »**Lake Erie**», hvilka äro ännu mycket nyare och större, äfven skola blifva belåtna med sin resa på dessa ångare. Hvar och en af dessa nya Postångare har kostat i byggnad och inredning, fullt färdig, många millioner kronor; hvardera har en besättningsstyrka af flera hundra man samt kan medföra mellan ett och två tusen passagerare. Resan kan ske fullt ut lika bra och snabbt äfven med de 3 andra stora och bekvämt inredda Postångarne »**Lake Simcoe**», »**Lake Megantic**» och »**Lake Ontario**».

Bekvämligheterna ombord. Första och Andra Klass, i hvilka ju biljettpriset är betydligt högre än i Tredje, ha naturligtvis också att uppvisa den största möjliga komfort. Här finnas flera särskilda salonger, damsalong, matsalong, musik- eller konsertsalong, rökrum, läs- och skrifrum, toalett- och badrum o. s. v. Staterummen eller hytterna äro stora, ljusa och rymliga. Hvarje staterum i 2:dra klass innehåller 2, 3 till 4 sängplatser. För ventilationen och uppvärmningen är utmärkt väl sörjdt. I biljettpriset per 2:dra klass är inberäknadt, jämte bättre kost, äfven bädd, sängkläder, toalett-servis och alla andra å en passagerareångare vanliga och erforderliga rekvisita.

Bekvämligheterna för Tredje Klass passagerare med Elder Dempster Beaver Linien öfverträffas icke

af någon annan Linie och utgöra ett märkligt bevis på eller vittnesbörd om den beundransvärda utvecklingen hos ett **modärnt** passagerareångfartyg. **Rummen** eller **hytterna** äro **slutna**, ovanligt **stora**, **rymliga** och **ljusa**, försedda med **bekväma metallsängar med resårbottnar** samt med **varma, rena** och **snygga sängkläder**. Hytterna äro under den kalla årstiden **uppvärmda**, och för luftväxlingen är äfven utmärkt väl **sörjdt**. Hytterna äro inredda med **sofplatser** för **2, 4 eller 6 personer** i hvardera och **fullständigt skilda från hvarandra**. Äfven **Tredje Klass** passagerare intaga sittande sina måltider vid **snyggt och ordentligt dukade bord** i nämnda klass **särskilda matsalar**, alldeles som i 2:dra klass. Maten är **väl lagad** och serveras af **särskildt anställda uppässare** (stewards), som efter hvarje måltid borttaga och diska matkärlen, så att passagerarne numera slippa allt besvär därmed. Äfven **badrum** finnas. Dessutom finnes ett stort, omkring 150 fot långt **rekreations- eller sällskapsrum**, tidtals försedt med **piano m. m.**, hvilken **sällskapssalong** är **särskildt reserverad för 3:dje klass** passagerares begagnande, en **nyhet** speciellt utmärkande för denna Linies **nyaste Postångare**. **Tredje Klass** passagerare förses af bolaget kostnadsfritt med alla oundgängliga förnödenheter eller utredningspersedlar nödvändiga i och för komforten och utrustningen under sjöresan. Denna utrustning består af bädd (madrass), kudde, filt eller täcke, tallrik, dryckesbägare, knif, gaffel och sked, hvilka förnödenheter dock förblifva ångbåtsbolagets egendom. Sängkläderna äro af god **kvalité** och bestå af väl stoppade, mjuka madrasser och kuddar, **varma yllefilter o. s. v.**

Passagerare af olika kön ha sina **säng- eller sofplatser** i från hvarandra afskilda **afdelningar**: **familjer och barn för sig**, **ogifta män för sig**, och **ogifta kvinnor för sig**; alla hafva hvar sina **egna afdelningar**.

Äfven **stort och rymligt promenaddäck** finnes, till hvilket **3:dje klass** passagerare ha fritt tillträde.

Stewardesser (kvinliga uppappare) utöfva särskild tillsyn öfver de **kvinliga** passagerarne, isynnerhet till mödrar, som medhafva barn. Äfven en **examinerad läkare** samt en **tolk** äro anställda å hvarje ångare. Läkarevård och rikligt med medicin fås **kostnadsfritt**, och sjuka passagerare erhålla all möjlig uppässning.

De **skandinaviska** (svenska, norska och danska) passagerarne få på denna Linies Postångare **vara tillsammans** i särskilda rum och afdelningar, således mera för sig själfva och skilda från passagerare af öfriga nationaliteter.

Postångarne »Lake Manitoba», »Lake Michigan», »Lake Champlain», »Lake Erie», »Lake Simcoe» och »Lake Megantic» hafva hvardera å 3:dje klass **en särskild afdelning** afsedd uteslutande för **Skandinaviska** passagerare, med stora, slutna hytter för blott 2 till 4 eller 6 personer i hvarje hytt, ett stort rökrum för män, ett **särskildt sällskapsrum** (eller **damsalong**) för kvinnor, och dessutom särskilda anordningar för läsning, bad, toalett o. s. v. Belysningen är **elektrisk**. Det anses nämligen, att **bekvämligheterna** i inredningen af 3:dje klassens hytter å dessa ångare kunna godt jämföras med, hvad 2:dra klassen hade att erbjuda förr.

Bekvämligheterna för Skandinaviska 3:dje-klass-passagerare äro de bästa, som hittills presterats å någon atlantångare.

Kort sagdt, i betraktande af dessa och dylika särskilda anordningar så torde hvar och en villigt erkänna, att **detta** bolag, för att tillfredsställa sina **svenska** passagerare, gör för deras trefnad och komfort allt, som rimligen kan begäras. De för 3:dje klass passagerares bekvämligheter å de **nya** båtarna vidtagna förbättringarne äro **genomgripande** och helt och hållet efter de **nyaste principer** beträffande mat-hållning, uppässning, inredning i hytter m. m.

Kosten, som består ombord, är god, mycket bättre än många väntar sig den. Kokad mat, så mycket som erfordras, fås fritt utan betalning. Alla proviantförråd, som tagas ombord, undersökas omsorgsfullt af en **Regeringens medicinal-ämbetsman** före början af hvarje sjöresa samt äfven sedan af **skeppsläkaren** under resan, så att en god och hälso-sam diet må tillförsäkras för passagerare.

Kosten är, som förut sagdt, **inberäknad i biljett-priset** och utgöres enligt följande **matsedlar**, som här meddelas såsom prof eller exempel efter bolagets egna engelska handböcker samt utan öfversättning, enär vi på svenska språket för en del engelska maträtter torde sakna fullt träffande benämningar, så att ofta det egentligen fullt motsvarande ej kan blifva exakt uttryckt i öfversättningen.

*Prof af Matsedlarne, se följande
sidor!*

Matsedel för 2:dra klass:

Frukost kl. 8 f. m. Middag kl. 12,30 e. m. Tea kl. 5,30 e. m.
Kvällsmat kl. 8,30 e. m.

Söndag.

Frukost: Tea and coffee, hot rolls, bread, butter and marmalade, porridge, beefsteak, bacon and eggs, fried potatoes.

Middag: Soup, roast mutton and sauce, beefsteak, pie, potatoes and vegetables, plumpudding, biscuits and cheese, dessert.

Tea: Tea, salmon, cold meats, pickles, bread and butter, preserves.

Kvällsmat: Tea or coffee, gruel, bread and butter, cheese and biscuits.

Måndag.

Frukost: Tea and coffee, hot rolls, bread, butter and marmalade, porridge, beefsteak, and Irish stew.

Middag: Soup, roast beef, haricot mutton, potatoes, pudding, biscuits and cheese.

Tea: Tea, cold meats, pickles, bread and butter, preserves.

Kvällsmat: Tea and coffee, gruel, bread and butter, cheese and biscuits.

Tisdag.

Frukost: Tea and coffee, hot rolls, bread, butter and marmalade, porridge, fish, beefsteak and potatoes.

Middag: Pea soup, corned beef, hot-pot, potatoes, apple tart, biscuits and cheese.

Tea: Tea, cold meats, pickles, bread and butter, preserves.

Kvällsmat: Tea and coffee, gruel, bread, butter, cheese and biscuits.

Lördag.

Frukost: Tea and coffee, hot rolls, bread, butter, marmalade, porridge, beefsteak, Irish stew.

Middag: Soup, roast beef, curr. meat, potatoes, apple tart, biscuits and cheese.

Onsdag.

Frukost: Tea and coffee, hot rolls, bread, butter and marmalade, porridge, beefsteak, liver and bacon, fried potatoes.

Middag: Soup, roast beef, stew, tripe and onions, potatoes and vegetables, pudding, biscuits and cheese.

Tea: Tea, cold meats, pickles, bread and butter, preserves.

Kvällsmat: Tea, coffee, gruel, bread and butter, cheese and biscuits.

Torsdag.

Frukost: Tea and coffee, hot rolls, bread, butter and preserves, porridge, beefsteak, bacon and eggs, fried potatoes.

Middag: Soup, roast mutton, sea pie, potatoes, plumpudding, biscuits and cheese.

Tea: Tea, lobster, cold meats, pickles, bread and butter, preserves.

Kvällsmat: Tea, coffee, gruel, bread and butter, cheese and biscuits.

Fredag.

Frukost: Tea and coffee, hot rolls, bread, butter, marmalade, porridge, fish, beefsteak and potatoes.

Middag: Pea soup, fish, roast beef, pork and beans, potatoes and vegetables, pudding, biscuits and cheese.

Tea: Tea, herrings, cold meats, pickles, bread and butter.

Kvällsmat: Tea, coffee, gruel, bread and butter, cheese and biscuits.

Tea: Tea, cold meats, pickles, bread and butter, preserves.

Kvällsmat: Tea, coffee, gruel, bread and butter, cheese and biscuits.

Beef tea and other medical comforts supplied to passengers free of charge by Doctor's orders.

Matsedel för 3:dje klass:

Frukost kl. 8 f. m. Middag kl. 12,30 e. m. Tea kl. 5,30 e. m.
Kvällsmat kl. 8,30 e. m.

Söndag.

Frukost: Porridge. Syrup or Milk.
Stewed Beefsteak and Onions. Bread
and Butter. Tea and Coffee.

Middag: Vegetable Soup. Roast Mutton and Gravy. Potatoes and Vegetables. Plum Pudding and Sauce. Fruit.

Kvällsmat: Smoked Herrings. Fresh Bread and Butter. Jam. Tea and Milk.

Måndag.

Frukost: Porridge. Syrup or Milk.
Vegetable Stew. Grilled Bacon.
Bread and Butter. Tea and Coffee.

Middag: Mutton Broth. Hot-Pot.
Stewed Prunes and Rice. Bread.

Kvällsmat: Cold Meats. Pickles.
Bread and Butter. Marmalade. Tea
and Milk.

Tisdag.

Frukost: Porridge. Syrup or Milk.
Salt Herrings. Bread and Butter.
Tea and Coffee.

Middag: Pea Soup. Ling Fish and
Egg Sauce. Corned Beef and Potatoes.
Semolina Pudding.

Kvällsmat: Cheese. Bread and Butter.
Jam. Tea and Milk.

Onsdag.

Frukost: Porridge. Syrup or Milk.
Vegetable Stew. Bread and Butter.
Tea and Coffee.

Middag: Barley Broth. Roast Beef
and Gravy. Potatoes. Rice Pudding.

Kvällsmat: Dry Hash. Bread and
Butter. Marmalade. Tea and Milk.

Torsdag.

Frukost: Porridge. Syrup or Milk.
Stewed Beefsteak and Onions. Bread
and Butter. Tea and Coffee.

Middag: Vegetable Soup. Roast and
Boiled Mutton. Potatoes. Baked
Beans. Plum Pudding and Sauce.

Kvällsmat: Cold Meats. Pickles.
Bread and Butter. Jam. Tea and
Milk.

Fredag.

Frukost: Porridge. Syrup or Milk.
Smoked Herrings. Bread and Butter.
Tea and Coffee.

Middag: Pea Soup. Ling Fish and
Egg Sauce. Corned Beef. Potatoes.
Bread and Butter Pudding.

Kvällsmat: Boiled Eggs. Bread and
Butter. Marmalade. Tea and Milk.

Lördag.

Frukost: Porridge, Syrup
or Milk. Vegetable Stew.
Grilled Bacon. Bread and
Butter. Tea and Coffee.

Middag: Barley Broth.
Roast Beef and Gravy.
Potatoes. Green Peas.
Stewed Apples & Rice.

Kvällsmat: Cheese. Bread
and Butter. Jam. Tea
and Milk.

**Beef tea and other medical comforts supplied to
passengers free of charge by Doctor's orders.**

Dessa matsedlar äro underkastade eventuella förändringar.

Resgods (bagage) får kostnadsfritt medföras å
ångare till 20 kubikfots utrymme för hvarje hel biljett
per 1:sta och 2:dra klass, och 20 kubikfots utrymme
för hvarje hel biljett (d. v. s. hvarje fullvuxen person)

per 3:dje klass (samt 10 kubikfot fritt för hvarje barn).
 I allmänhet kan sägas, att **resgoods** får på denna Linie **kostnadsfritt** medföras från Göteborg till Amerika, och på **järnvägarne** i Amerika befordras **kostnadsfritt** 68 kilo (motsvarande cirka 160 skålpund) på hvarje hel biljett. **Poletteradt resgoods öppnas icke för tullsyn i England** och tullvisiteras icke förrän vid ankomsten till Amerika. Allt resgoods skall poletteras i Göteborg **dagen före afresan**.

Till de **nordvästra** trakterna i Amerika får dock 3:dje klass passagerare medföra resgoods till 300 libras (skålpunds) vikt **fritt på järnväg**. Tredje klass passagerare tillrådas att ej medföra onyttiga, besvärliga och hinderliga artiklar, som upptaga mycken plats. Man bör komma ihåg, att resgoods fraktas å **ångare** efter det **utrymme** det upptager, men å **järnväg** efter **vigt**. Inga **alltför tunga** res- eller flyttsaker böra medtagas med undantag af en del vanliga värktyg, redskap och dylikt. Man bör isynnerhet ej medföra fjäderbolstrar. Det är bättre att medföra **ett par mindre** kistor eller koffertar än **en alltför stor och tung**.

För resgodset **ansvaras enligt svensk lag** om utvandrares befordran. Passagerare tillrådas att begagna varma kläder under sjöresan, isynnerhet om denna sker under den kallare årstiden. Hvarje kolly resgoods bör vara tydligt **märkt** med passagerares namn och destinationsort. Adress- eller märklappar förses **kostnadsfritt** af bolaget såväl för detta ändamål som också för märkning af bagage »**not wanted**» och »**wanted**». Passagerare bör nämligen låta omsorgsfullt och riktigt märka allt sitt bagage med orden »**Wanted On The Voyage**» (d. v. s. sådant som skall begagnas under sjöresan) eller med orden »**Not Wanted On The Voyage**» (d. v. s. sådant som icke skall begagnas under sjöresan). Passagerare bör vidare äfven själf iakttaga hvarje försiktighet i och för resgodsets säkerhet och bör icke lämna det ur sikte, förrän det är ombord på ångaren. Vid ankomsten till Amerika undersökes resgodset af

tulltjänstemännen, och det bagage, som tillhör passagerare, hvilken har biljett längre inåt landet, »checkas» då till sin bestämmelseort, d. v. s. ett märke af metall med ett därå afstämpladt nummer vidfästes å hvarje kolly, och ett motsvarande **kontramärke** lämnas till passageraren, hvilket denne skall framdeles lämna ifrån sig, då han önskar utfå sina tillhörigheter. Vid båt- och tågombyte bör passagerare själf noga se till, att hans resgoods följer med samma ångare och bantåg som han själf. Äfven vid afresan från Göteborg förfares på liknande sätt med märkning af resgodset, och passageraren erhåller äfven här ett **kontramärke**.

Växling af pänningar kan, om passagerare så önskar, ske hos mig till gällande kurs liksom å bankerna. Den, som medför pänningar till större belopp, tillrådes att i Göteborg köpa bankväxel, enär, i händelse växeln skulle förloras, ingen fara förefinnes för pänningarnes förlust. Eller ock kan man taga en eller flera anvisningar genom Postverket, betalbara på hvilket postkontor som helst i Amerika. Mindre pänningebelopp kan man ju i Göteborg också utväxla till amerikanska dollars i sedlar och klingande mynt, ifall man föredrager att bära det på sig under resan. Äfven bolaget **Hrr Elder, Dempster & Co., Liverpool**, utfärdar kostnadsfritt åt passagerare, som så önska, växlar på Amerika, betalbara vid uppvisandet.

Under sjöresan bör hvarje passagerare för sin egen och sina medpassagerares bekvämlighet och trefnad göra sig fullständigt förtrogen med de ombord å ångaren gällande **ordningsreglerna** samt göra sitt bästa för, att de må uppfyllas.

Ehuru naturligtvis allt, som hör till det nödvändigt privata umgängeslivet ombord passagerarne emellan, är dem tillförsäkradt och måste iakttagas, så är

icke deras **sällskapslif ombord** på något sätt regleradt eller inskränkt utöfver förståndiga och skäliga gränser. Det enformiga, tröttsamma och besvärliga i en sjöresa, synnerligast om den försvåras genom hårdt väder eller andra otrefliga omständigheter, kan alltid någorlunda fördrifvas eller åtminstone minskas. Så t. ex. kunna passagerarne alltid anordna goda sällskapsnöjen af olika slag, konserter o. d., och de, som ej vilja deltaga däri, kunna komma tillsammans för läsning, gudstjänst o. d. På så sätt skola helt visst många i stället finna färden öfver Atlanten som en af de trefligaste erfarenheterna och minnena i sitt lif. Man söker numera på de stora passagerareångarne å Atlanten, af hvilka hvar och en så att säga bildar en liten värld för sig, att göra sällskapslifvet så angenämt som möjligt. Bolaget önskar, att hvarje passagerare i sin mån måtte **bidraga** till, att allt ombord **kan hållas rent och snyggt**, emedan detta framför allt skall bringa hälsa och trefnad åt alla ombord varande.

Passagerare, som har att anförä något som helst **klagomål**, af hvad slag det vara må, bör göra detta **genast inför kaptenen**, som då gärna vill se till, att de för klagomålet grundade orsakerna genast måtte aflägsnas.

~~~~~

Ankomsten till Göteborg. Vid sin ankomst till Göteborg mottagas **Elder Dempster Beaver Liniens** passagerare, såvidt möjligt är, af **mitt lagligen anställda ombud**, som lämnar det biträde och den upplysning, som önskas, beträffande resgoods, hotell, visar till mitt kontor o. s. v. Men passagerare bör äfven **själf** noga se till, att han träffar **rätt ombud**, och bör fördenskull **själf utanför** stationshuset, där Liniernas ombud möta, **högt och tydligt tillkännagifva sin önskan** att träffa **Elder Dempster Beaver Liniens ombud** eller ock **efterfråga** samma. Skulle mitt ombud händelsevis ej vara tillstädes eller kunna anträffas, bedes passa-

gerare vara god **själf uppsöka mitt kontor**, som ligger endast några minuters väg från järnvägsstationerna.

Om Ni vid Er ankomst till Göteborg icke lyckas träffa mitt ombud, men Ni likväl önskar gå till mig eller mitt kontor, och om Ni då möjligen antastas och tilltalas af någon, som vill på ett eller annat vis **hindra** Er från att gå dit Ni vill, så är **bäst att helt enkelt icke svara** på sådant tilltal eller erbjudna tjänster af folk, **som Ni ju icke känner**, ty det **kunde** hända, att Ni blefve **missledd** och sedan finge **ånga** det. Ni bör i så fall **visa bestämdhet** i Edert uppträdande och **icke lyssna till** och **icke följa med** hvilken **obekant** person som helst, som Ni träffar, utan att **säkert** veta, hvem det är. Om Ni **ej träffar mitt ombud**, så kan Ni mycket väl **själf utan all hjälp** uppsöka mitt kontor. Det är ingen svårighet alls att finna det.

Vid sin **ankomst till Hull, Liverpool och Amerika** mottagas passagerarne likaledes af denna Linies **auktoriserade** ombud, och bör äfven där **noga iakttagas all försiktighet**, så att man träffar **rätt person**, på det att man må komma **rätt**.

~~~~~

Bestämmelseorten. I Nordamerikas Förenta Stater och Kanada torde nu finnas mellan 1 och 2 millioner människor af **svensk** nationalitet, om i nämnda antal inberäknas äfven de, som äro födda **där** af svenska föräldrar. Och, som bekant, stå svenskarne i Amerika, genom brefväxling och resor, i liflig förbindelse med sina släktingar och vänner i Sverige, så att af de många tusen, som nu årligen resa från Sverige till Amerika, är det ungefär **tredjedelen** eller **fjärdedelen**, som efter längre eller kortare besök i **gamla** hemlandet, reser **tillbaka** till sina **hem** i det **nya**; och äfven af de öfriga resa numera **de allra flesta** till sina i Amerika förut bosatta släktingar och bekanta, i de flesta fall just på dessas genom bref, hemsända respångar eller ock s. k. fribiljetter uttalade önskan och inrådan.

Andra däremot, som icke hafva vidare bestämt sig för någon viss destinationsort, skulle jag vilja tillråda att **icke resa till de stora sjöstäderna t. ex. Newyork, Boston m. fl. för att stanna där eller i trakten omkring dem**, ty i nämnda städer är, som bekant, redan så **öfverfullt** med folk, så där är det för den **nykomne** troligen **svårare** att finna arbete och utkomst; ty till dessa stora, redan förut öfverbefolkade hamnstäder kommer nämligen, från världens alla kanter, oupphörligen en massa människor, som ofta sakna medel att kunna resa längre inåt landet och därför måste stanna i kuststaterna, och följden blir, att arbetslönerna där nedtryckas. Vidare är allt jordbruksland i dessa trakter redan upptaget, odladt och bebyggt.

Jag för min del tror därför, att det i många afseenden torde vara **jämförelsevis bättre och fördelaktigare** att resa inåt **Mellersta eller Västra** staterna t. ex. till **Michigan, Illinois, Wisconsin, Minnesota, Iowa, North Dakota, South Dakota, Nebraska, Kansas, Montana, Wyoming, Colorado, Idaho, Washington, Oregon, California** m. fl. eller ock — **samt kanske helst** — till **Västra eller Nordvästra** trakterna af **Kanada** t. ex. till **Ontario, Manitoba, Assiniboia, Alberta** och **British Columbia**.

Nämnda trakter i Kanada torde vara **de numera bästa och lämpligaste för dem, som önska få sig egna jordbruk**.

För resten vill och kan jag icke hvarken tillråda eller afråda det ena eller andra i denna sak. Jag har härmed endast velat säga **min enskilda åsikt** därom, till svar på de förfrågningar, som bruka ställas till mig.

Utflyttningsbetyg, gällande för **afflyttning** till **Amerika**, skall vid afresan från Göteborg, enligt lag, företes af de passagerare, som äro **svenska** undersåtar. Men däremot behöfver ej något betyg ej håller **amerikanskt medborgarpapper** företes af **utlänningar** eller sådana, som förut varit bosatta i Amerika, d. v. s.

fortfarande räkna Amerika som sitt egentliga hemland och ej stå kyrkoskrifna kvar i Sverige. De kunna resa alldeles obehindradt.

Beväringmän eller **värnpliktige**, som önska resa till Amerika och därför måste söka Konungens tillstånd, erhålla af mig, **sedan handpängar insändts**, kostnadsfritt biträde och upplysning i och för sådan ansökan, som vanligen brukar bifallas. Men bifalles den ej, återlämnas handpängarne oafkortade.

Telegram om hvarje ångares framkomst till Amerika erhåller jag från bolaget och underrättar därom passagerares anhöriga och vänner, om de så önska och lämna mig sin adress vid afresan från Göteborg.

Såsom säkerhet för utvandrars ordentliga befordran med **Elder Dempster Beaver Linien** är det enligt svensk lag erforderliga pänningebeloppet deponerad hos Kongl. Kommers-Kollegium, hvars tillstånd jag alltså eger att ombesörja nämnda befordran.

Från Stockholm. Passagerare från Stockholm till Amerika torde **observera**, att de, **som till mig insända handpängar** och sedan af mig köpa biljett för resa med denna Linie, få sin resa med **snälltåg från Stockholm till Göteborg** för **blott tolf (12) Kronor** (som annars kostar 18 Kr. 35 öre) samt **fri resgodsvigt af 68 Kilogram** (annars endast 25 Kilogram). Således göra nämnda passagerare en ren besparing genom att till mig insända handpängar och resa med denna Linie.

Svensk-Amerikanare, som äro på besök i Sverige, **äro alltid mycket välkomna** att välja denna Linie för sin återresa till Amerika. Detta bolag är särskildt villigt och beredt att i hvarje afseende tillmötesgå Svensk-Amerikanares anspråk och önsknin-
gar, så långt möjligt är.

Biljetter köpta i Amerika. Personer här i Sverige, hvilka erhållit s. k. **fribiljetter**, d. v. s. sådana biljetter, som blifvit köpta i och hitsända från Amerika samt gälla för resa med denna Linie till

Amerika, böra **genast efter mottagandet** tillskrifva och underrätta mig om den tid, då de önska afresa från Göteborg, samt böra ej afresa från hemorten, förrän de erhållit mitt svar. Sådana biljetter gälla vanligen **12 månader**, räknadt från den dag, då de köptes, och kunna ej här transporteras på eller användas af annan person, såvida det ej kan behörigen visas, att köparen i Amerika till sådan ändring gifvit sitt samtycke. Passagerarens namn i biljetten bör öfverensstämma med dess namn i utflyttningsbetyget.

~~~~~

Landstigningen i Amerika. För att få landstiga eller inkomma i Amerika fordras hufvudsakligen, att man har god hälsa, är arbetsförför eller eger nödiga förutsättningar för att själf kunna försörja sig genom arbete. Någon viss pänningssumma fordras icke att ega eller uppvisa, för att man skall få landstiga i Amerika, men klart och tydligt är, att man bör medföra så pass mycket pänningar, så att man kan reda sig, tills man får arbete, och icke behöfver riskera att lida nöd. Icke håller är det nödvändigt att kunna engelska språket för att få landstiga. Jag tror och tillråder därför, att den, som skall resa, gör **klokast** uti att resa *så billigt som möjligt*, ty på så sätt kan inbesparas kanske 25 å 50 Kronor. Och det är naturligtvis bättre och mera uträkning i att ha så mycket mera pänningar öfver, och dessa pänningar kunna ju sedan vid framkomsten i Amerika vara goda att ha — hällre än att onödigt uppoffra dem på en dyrare resebiljett.

Jag vill särskildt fästa uppmärksamheten därpå, att personer, som lida af farlig och smittosam ögonsjukdom (trachoma), af lungsot, eller af någon som hälst annan farlig eller smittosam sjukdom, icke böra resa till Amerika, enär de riskera att blifva af de amerikanska regeringsmyndigheterna återsända till Europa. Och man bör observera det, att det **icke är ångbåts-**

linierna utan just de nämnda regeringsmyndigheterna i Amerika, som ha i sin makt att bestämma, om passagerarne få landstiga eller icke.

Amerikanska invandringslagen af den 1 April 1893 förbjuder följande klasser af främlingar tillträde till någon af de Förenta Staterna:

1. Personer, som skriftligen eller muntligen öfverenskommit att utföra något visst arbete i Förenta Staterna.

Införandet af utländingar under kontrakt eller öfverenskommelse att förrätta arbete är strängt förbjudet, och blifva därför alla, som vid landstigningen säga sig hafva plats eller arbete, nekade att landstiga.

2. Personer, som åtnjuta fattigvård, drinkare, arbetsoduglige och alla de, som kunna anses efter framkomsten till Amerika falla samhället till last.

Till denna klass höra äfven: åldriga män och kvinnor, hvarmed förstås personer öfver 60 år, ogift hafvande kvinna eller ogift kvinna, som medför oäkta barn; familjer, som sakna försörjare, såsom enkor med minderåriga barn samt föräldralösa barn. Dessa, i tillägg till punkt 2 upptagna, kunna dock få landstiga, om de inneha bevis från anhöriga, att dessa äro villiga emottaga och försörja dem; dock skall sådant bevis, för att ega giltighet, vara försedt med intyg från vederbörande Notarius Publicus i Amerika, att utställaren af beviset är i sådan ställning, att han förmår uppfylla sina åtagna förbindelser. Sådant bevis skall uppvisas före afresan härifrån å mitt kontor.

3. Personer, som lida af smittosamma sjukdomar.

4. Personer, som enligt lag äro dömda för vanärande förbrytelser, vittnande om moraliskt förfall, hvari dock icke inbegripas åtalade politiska förseelser.

5. Personer, som hylla månggifte (mormoner).

6. Personer, som äro idioter eller sinnessvaga, sjuka, döfva, stumma, blindade eller krymplingar.

Denna lagförförordning gäller lika för alla emigranter till Förenta Staterna och är lika för alla Linier utan undantag, emedan det är amerikanska regeringen, som utfärdat lagen, och icke ångbåtslinierna.

Järnvägsresan i Amerika. Passagerare till Nordvästra Amerika (Kanada) få kostnadsfritt begagna **sofvagnar under järnvägsresan inne i Amerika.** Regeringens ombud medfölja alla genomgående tåg och bistå passagerare fritt med råd och upplysningar under resan t. ex. dem, som önska bese och upptaga fritt regeringsland eller söka arbete.

Enligt till mig ingånget meddelande från hufvudkontoret i Liverpool få **denna Linies** passagerare sin resa inne i Amerika med **2:dra klass järnväg** (icke 3:dje klass), **fastän icke betalas mera för biljetterna, än som jag nu lofvat Er.**

Resan inne i Amerika sker med **järnväg hela vägen (icke med ångbåt öfver de stora insjöarne).**

Oriktig uppgift. Jag vill fästa Eder uppmärksamhet på följande: jag har sett en uppgift, att **alla samtliga Engelska ångbåtsbolag**, som befordra passagerare från Sverige till Amerika, öfverenskommit om bestämda biljettpriiser o. s. v. Folk, som läser eller hör en sådan uppgift, skulle däråf lätt kunna tro, att det icke finnes någon Linie med **billigare** priser, **som stode utanför** nämnda öfverenskommelse mellan Linierna.

Att nämnda uppgift är **alldeles oriktig** och **icke** **alls öfverensstämmande med verkliga förhållandet**, det får jag härmed påpeka. Sanna förhållandet är, att

Elder Dempster Beaver Linien *icke alls tillhör* och *icke alls är med i* den nämnda öfverenskomelsen eller »konferensen», som således finnes **blott mellan andra Linier**, hvilka **sins emellan** öfverenskommit om att hålla tillsammans med **höga** biljettpriser m. m.

Vigten och betydelsen af billigt biljettpris. Emedan rederifirman **Elder, Dempster & Co.** i Liverpool köpte denna Linies ångare år **1899**, och denna Linie **förut** varit föga eller inte representerad i Sverige, samt således föga eller inte bekant här **förrän** år **1900**, så har den egentligen håller *icke varit i nämnvärd grad anlitad af den Amerikaresande allmänheten förrän just under och efter sistnämnda år 1900*, hvilket år således är denna Linies egentligen **första verksamhetsår i Sverige**.

Emellertid resa ganska många med denna Linie, men alldeles säkert är, att många flera skulle resa med densamma, ifall det blott hunnit bli bekant, att det finnes en Linie, med hvilken man kan få sin biljett omkring **20 till 40 Kronor billigare** än med andra Linier, och att man således kan **inbespara sig dessa pänningar samt likväl få en god resa**.

Hvar och en inser nog **vigten och betydelsen af att få sin resebiljett billigt**. Så t. ex. kan en person, om han köper sin biljett af mig, därigenom **inbespara sig omkring 20 till 40 Kronor**, men **ett sällskap eller en familj** på t. ex. 5 biljetter kan tillsammans **inbespara sig således omkring 100 till 200 Kronor**, eller på t. ex. 10 biljetter på samma sätt cirka **200 till 400 Kronor o. s. v.**

Om man köper biljett hos mig, så har man ju sedan dessa inbesparade pänningar **öfver och tillöker** därigenom sin reskassa. Antingen kan man för dessa inbesparade pänningar köpa sig något annat nyttigt eller också behålla dem tills framkomsten i Amerika.

Då är det ju naturligtvis mycket bättre att ega dessa pänningar i behåll, än om man skulle ha onödigt bortkastat dem på en dyrare resebiljett. Många äro de, som ångrat sig sedan, för att de ej stälde sin resa billigare, då det varit tillfälle för dem att göra så.

Invandringslagen i Amerika föreskrifver, att invandraren icke skall komma dit medellös eller utblottad på pänningar. Därför är ju bra, om man vid framkomsten dit har **20 till 40 Kronor mera**, eller, om det är en familj, **ett eller par hundra Kronor mera**, än hvad man annars skulle ha haft, **ju mera desto bättre**. Ty ju mera kontanta pänningar man vid landstigningen i Amerika kan uppvisa sig ega, desto säkrare kan man vara att få landstiga obehindradt.

Många, som kommit resande med denna Linie från Amerika till Sverige, och hvilka förut rest och försökt flera Linier, ha förklarat för mig, att de funnit resan ungefär enahanda och tämligen lika på alla Linier, som de försökt. Deras egen erfarenhet om **Elder Dempster Beaver Linien** har varit sådan, att de i allmänhet valt densamma äfven för sin återresa till Amerika, ty då de dessutom funnit biljettpriset hos mig på denna Linie vara **mycket billigare**, ville de på intet villkor gå med någon annan Linie, där de skulle nödgats betala 20 till 40 Kronor **mera**, utan att få bättre eller bekvämare resa för det.

För resten bör man ju komma ihåg, att, antingen man betalar sin biljett **20 till 40 Kronor dyrare** eller **billigare**, eller antingen man reser med **Elder Dempster Beaver Linien** eller med de andra Engelska Linierna, så få ju **alla** passagerarne likaväl resa på **samma** båt öfver Nordsjön och med **samma** bantåg genom England (d. v. s. till Liverpool); således få de **alla** äta **lika** kost, röna **lika** behandling, komma **lika** fort däröfver o. s. v.; och i själfva Liverpool få **Elder Dempster Beaver Liniens** passagerare äta **lika** kost och röna **samma** behandling som **Cunard Liniens** passagerare, ty dessa båda Liniers passagerare bo där på **samma** hotell

och få åka fritt i **samma vagnar** till hotellet såväl som till ångarne. Och beträffande resan inne i Amerika, så är **järnvägsresan** där lika **god, oberoende** af hvilken ångbåtslinie man rest öfver med dit.

Man kan ju ha goda skäl för att anse det vara **klokare** och **förståndigare** att köpa sin biljett **hos mig, då den kan fås så betydligt billigare för samma resa.** Linier, som existerat i t. ex. 25 å 50 år, äro gifvetvis mera allmänt kända, och mången passagerare reser efter gammal vana på dem, **blott därför att han icke känner till de nyare eller yngre Linierna.** Men det är ju tydligt, att äfven de senare **måste lämna en god resa, för att kunna konkurrera** med de äldre.

Jag tror mig på goda skäl kunna **uppriktigt försäkra** Er, att Ni skall få en i **alla afseenden god befordran** med **denna Linie, d. v. s. relativt så god och bekväm** resa som det öfverhufvudtaget är **möjligt** att få på **någon Linie i allmänhet.** Ty man kan ju icke säga, att en resa på så kallad emigrant- eller 3:dje klass å **någon** båt eller å **någon** Linie egentligen erbjuder just några så stora bekvämligheter i **och för sig.** Därför menar jag så och påstår **absolut bestämdt,** med den grundliga kännedom jag sedan 20 år eger om dessa förhållanden, att på **ingen annan** Linie kan Eder resa blifva **bättre** eller **bekvämare,** än hvad den blir på **Elder Dempster Beaver Linien,** hvarken i ena eller andra afseendet. Därför skulle Ni helt visst handla **klokt** och **förståndigt** uti att välja **denna** Linie — **så mycket hållre** som Ni därigenom faktiskt **inbesparar** Er en del pänningar, hvilka Ni kunde i stället använda till andra och nyttigare saker. Om Ni för Er biljett betalar ett kanske **20, 30** eller **40 Kronor** dyrare pris, så blir icke Er resa på minsta vis **bättre för det,** därom kan Ni vara förvissad, ty det är **icke däruti** orsaken till prisskillnaden ligger, utan **orsaken** ligger just i den omständigheten, att vi (**Elder Dempster Beaver Linien**) icke äro med i eller tillhöra någon mellan andra Linier existerande konferens

eller öfverenskommelse. Om **Elder Dempster Beaver Linien** skulle, med sina nu nybyggda och modärna, stora och **snabba Dubbelpropeller-Postångare**, tillhöra den nämnda konferensen, så skulle denna Linies biljettpris vara **betydligt högre, än hvad det nu är.**

Häraf följer också något, som jag vill fästa Er uppmärksamhet på, nämligen att **Elder Dempster Beaver Linien** icke rätteligen kan eller bör på något vis klandras eller nedsättas, för det att den intager denna **själfständiga och oberoende ställning och icke står inom den antydda förbindelsen till andra Linier.** Därför torde Ni icke lyssna till något sådant klander eller nedsättande tal, om Ni möjligen skulle få höra det.

Slutligen må tilläggas följande:

att personer, som äro kyrkoskrifna i Sverige, skola medföra flyttningsbevis till Amerika, men **att de, som äro från Amerika, få återvända dit utan betyg;** **att denna Linies nybyggda, stora Dubbelpropeller-Postångare** kunna i bekvämligheter m. m. jämföras med de finaste hotell; **att** resan öfver Atlanten är i 3:dje klass nu för tiden ungefär lika god och bekväm, som den var i 2:dra klass för 15 å 20 år sedan; **att** belysningen är elektrisk äfven i 3:dje klass; **att** hvar och en af dessa ångare är indelad i flera afdelningar genom vattentåta skott; **att** hvar och en af dessa ångare är försedd med dubbla bottnar, en mängd lifräddningsbåtar, lifräddningsbälten o. s. v.; **att** besättningsstyrkan, inberäknadt sjömän, maskinpersonal och betjäning, utgör på hvarje sådan stor ångare flera hundra personer; **att allt resgods transporteras fritt från bantåg eller ångbåt i Göteborg, om passagerarne vid ankomsten hit vända sig till mitt ombud eller till mitt kontor; och att** förutom biljetten äfven ett lagenligt kontrakt ut-

färdas på kontoret i Göteborg, hvilket kontrakt, förse-
 sedt med påskrift af vederbörande myndighet, lämnas
 passageraren afgångsdagen före ombordstigningen i
 Göteborg.

I korthet sagdt, är det min bestämda åsikt och öfvertygelse, att resan till Amerika, hvad beträffar bekvämligheter och besvärigheter samt i alla öfriga afseenden och anordningar, är nu för tiden **tämligen lika** på *alla* ångbåtslinierna, så att den är i **det stora hela taget** hvarken **bättre eller sämre** på den ena Linien än på den andra. Ty *alla* äro underkastade **samma lag, samma ordning, samma kontroll** o. s. v. Förhållandet är så, att **den ena gången** tycka passagerarne om resan och finna den god och bekväm, **en annan gång** däremot icke. Och **precis lika** eller **samma** är förhållandet på *alla* Linierna **utan undantag**. Detta inses och erkännes tämligen allmänt af hvar och en, som rest med och försökt **flera** Linier, och som **vill** och **kan** bedöma saken **opartiskt**. Ännu är det en viss täflan eller konkurrens mellan Linierna, som gör, att resan öfver Atlanten är så pass god och billig, som den är. Men, som bekant, har under senaste tiden, eller så nyligen som år 1902, uppstått någonting som kallas »*Ocean-Trusten*», som utgör ett slags **sammanslutning** mellan **en hel del** ångbåtslinier, och **om** det i en kanske snar framtid skulle gå därhän, att *alla* de nordatlantiska Linierna, som befordra passagerare, möjligen komma att på ett eller annat sätt **sammansluta sig**, så skulle därigenom uppstå en **makt** med så **ofantligt stort kapital**, att all täflan eller konkurrens komme att upphöra och omöjliggöras. Och då skulle det helt visst blifva följden, att en resa till eller från Amerika sedan blefve **högst betydligt**

dyrare än nu, men alldeles icke bekvämare för det.

Vidare underrättelser meddelas beredvilligt af mig eller mina agenter i landsorten.

Högaktningsfullt

C. J. Edenholt,

Elder Dempster Beaver Liniens Generalagent för Sverige.

Kontor: **Postgatan 43, Göteborg.**

Telegrafadress: **Edenholm, Göteborg.**

*Ensamt, under år 1900 reste med denna
Linie till Amerika inalles*

 23,134

*och under hvartdera af åren 1901 och 1902
omkring*

 30,000

*passagerare, hvilka stora antal visa, att
Elder Dempster Beaver Linien är mycket
anlitad af den Amerikaresande allmän-
heten.*

Innehållsförteckning.

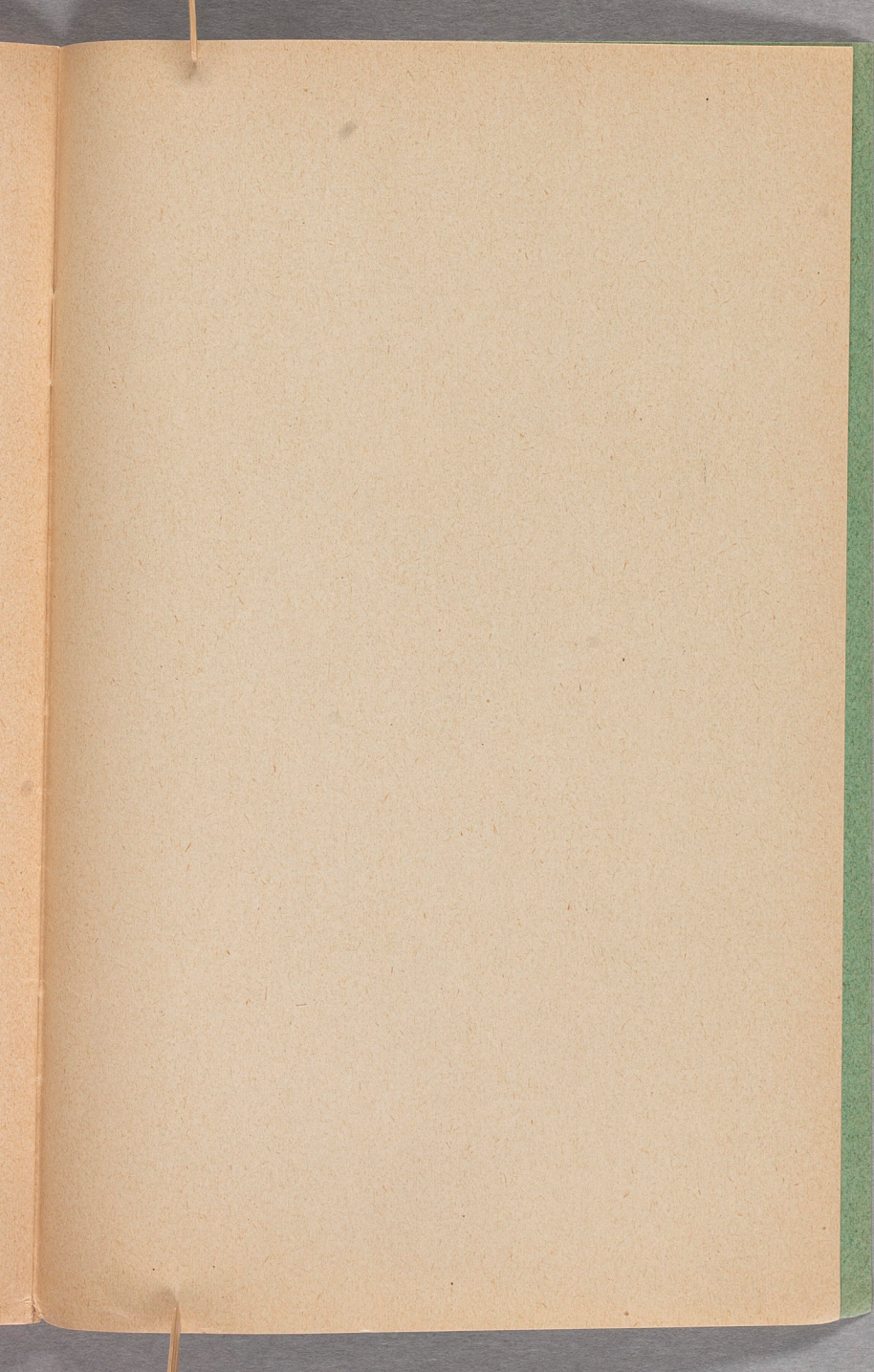
	Sid.
Några förutskickade, kortfattade upplysningar	1
Rederfirman <i>Elder, Dempster & Co.</i>	3
Dess ångbåtsflotta	5
Biljettpriset m. m.	7
Beställning af plats på ångare genom insändande af hand- pängar	10
Turlistan	11
Afresan från Göteborg, resan öfver Nordsjön och genom Eng- land, vistandet i Liverpool	11
Atlantångarne	12
Bekvämligheterna ombord	15
Kosten... ..	18
Matsedlarne	19
Resgodset... ..	20
Växling af pengar	22
Ett och annat om sjöresan	22
Ankomsten till Göteborg	23
Bestämelseorten i Amerika	24
Utflytningsbetyg m. m	25
Beträffande resa från Stockholm	26
Svensk-Amerikanare... ..	26
Biljetter köpta i och hemsända från Amerika	26
Landstigningen i Amerika, villkoren därför	27
Amerikanska invandringslagen	28
Järnvägsresan i Amerika m. m.	29
Vigten och betydelsen af <i>billig</i> resa till Amerika	30
Några slutanmärkningar	33
Huru många som årligen resa med denna Linie till Amerika	36

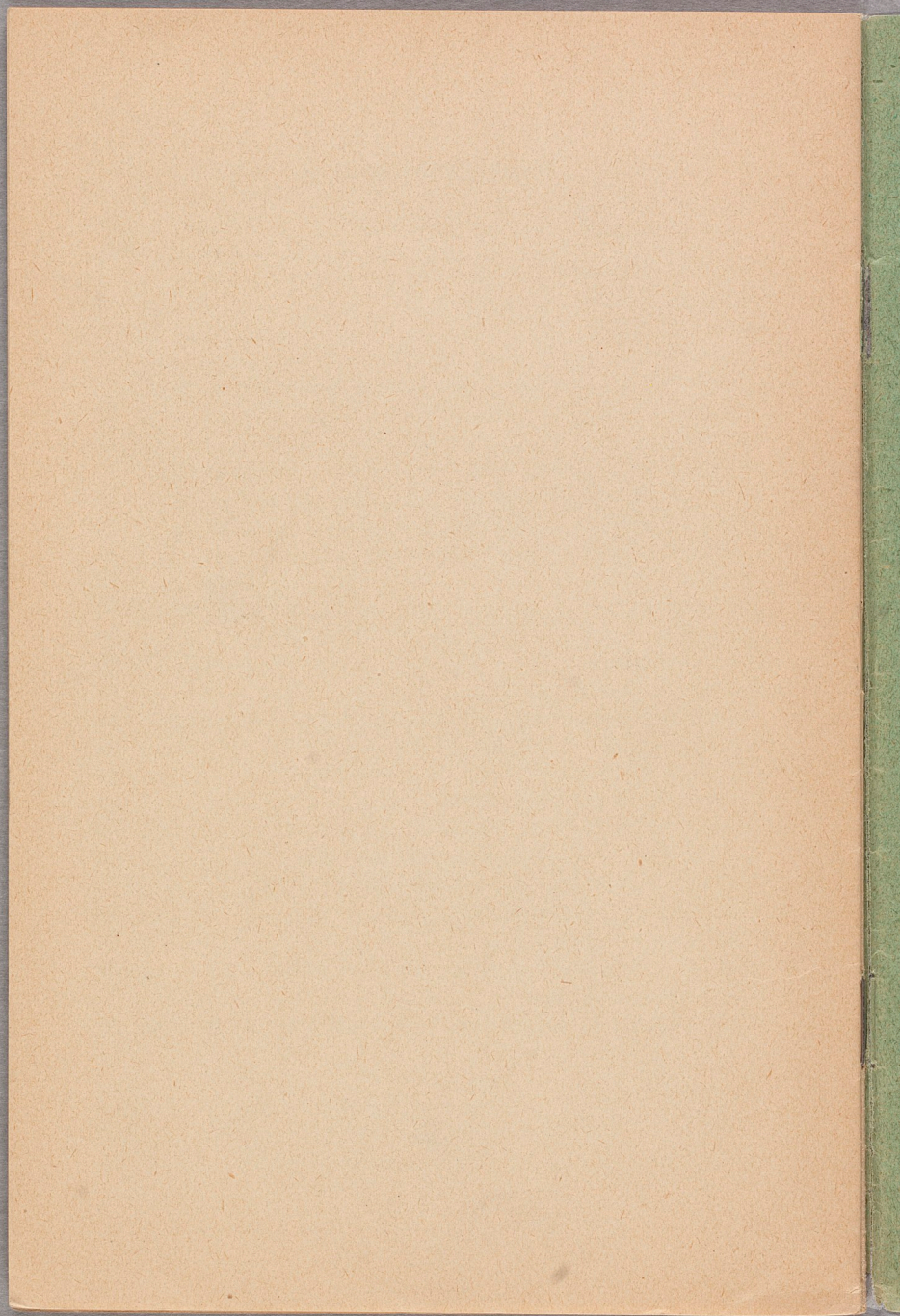

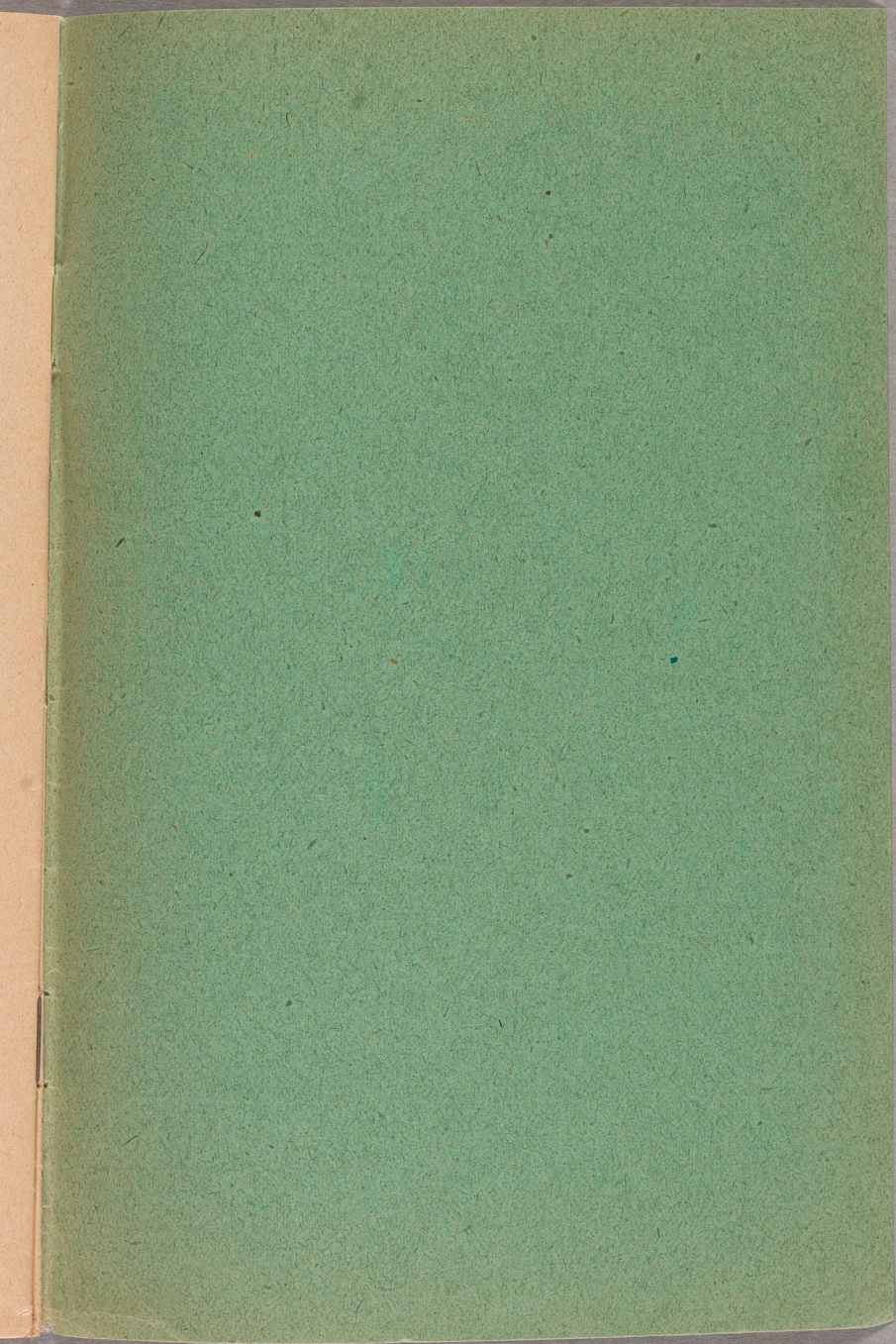

"Lake Champlain"

gick af stapeln
31 Mars 1900.

"Lake Erie"

gick af stapeln
21 Nov 1899.

"Lake Manitoba"

gick af stapeln
på våren 1901.
